

ILUSTRAȚII

1. Frontispiciu la Carnavalul italian mascat (culegere de gravuri din sec. al XVI-lea)

2-4. Măști din Carnavalul italian mascat

5. Măști medievale de diavoli, Zürich

6. Ilustrație la o ediție din 1551 a unei farse de carnaval de Hans Sachs

7. Ilustrație la o ediție din 1557 a unei farse de carnaval de Hans Sachs

8. Bufoni și muzicanți.
Miniatură din *Le roman
de Fauvel*. Biblioteca Na-
țională din Paris

9. Desen de Jacques
Callot, reprezentînd un
giullar medieval

W. M. ARLEQUIN COMTE DE TILLE BROCHET.

Compère de son Compère.
Compère de son Compère.

Compère de son Compère.
Compère de son Compère.

10—11. Actori ai *Commediei dell'Arte* (epoca domniei lui Henric al III-lea). Colecția Fossard, Muzeul Național din Stockholm

12. Actori ai *Commediei dell'Arte* printre care figurează Zany (denumire franceză a lui Zanni). Colecția Fossard, Muzeul Național din Stockholm

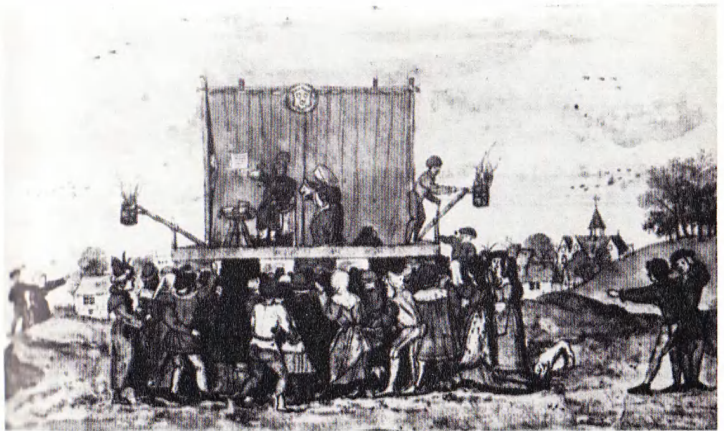
13. Mască franceză a lui Arlecchino. Sec. al XVIII-lea

14. Gravură reprezentându-i pe Brighella și Trivellino. Sec. al XVIII-lea

18. Masca Doctorului. Gravură franceză din sec. al XVII-lea.

19. Actori recitând pe o scenă improvizată. Sec. al XVI-lea

20. Stampă reprezentând-o pe actrița și poeta Isabella Andreini, din trupa «Gelososi». Frontispiciu la o culegere a operelor sale.

21. Decor în acuarelă la scenariul *Cei doi Pantalone*. Colecția Corsiniană; a doua jumătate a secolului al XVII-lea. Roma, Biblioteca Corsiniană.

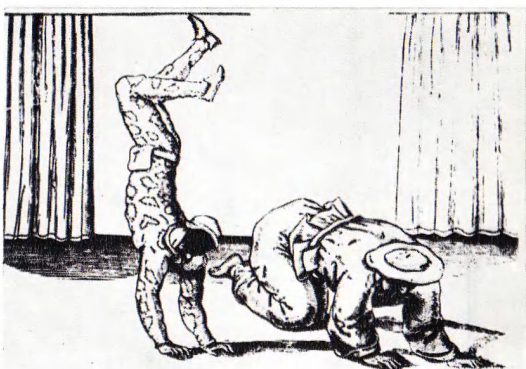
22. Reprezentare franceză a personajului Pantalone. Secolul al XVII-lea

23. Actori ai *Commediei dell'Arte* într-o scenă comică. Colecția Fossard, Muzeul Național din Stockholm

24. Actori ai *Commediei dell'Arte* printre care figurează Franca-trippa, mască analogă cu aceea a lui Zanni. Colecția Fossard, Muzeul Național din Stockholm

25. Arlecchino și Zanni Cornetto acrobați, Colecția Fossard, Muzeul National din Stockholm

LA COMMEDIA
IN COMMEDIA

COMMEDIA

LA SCHIAVA

COMEDIA

26. Frontispiciu la scenariul *Comedie în comedie*

27. Frontispiciu la scenariul *Sclava*

28. Reprezentare franceză a personajului Scaramuccia

29. Mezzetino într-o gravură din jurul anului 1675

30. Evaristo Gherardi în costum de Arlecchino. Gravură de la sfârșitul sec. al XVII-lea

INCOMINCIA VNO MIRACOLO DELLA
 NOSTRA DONNA: CIOE LARA
 PRESENTATIONE DI STELLA.

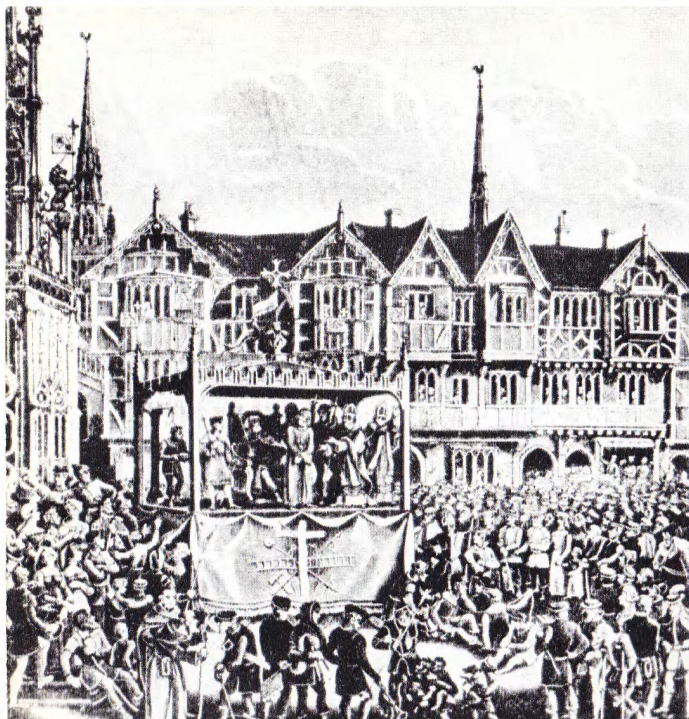
a LLAVDe & gloria triumpho e honore
 del padre & figlio ello spirito sancto
 charita fede speranza & amore
 con terra tutto l'odierno canto
 state quieti & con diuoto core
 & far uedete el bel mysterio in tanto
 dun degno grande & pieroso miracolo
 di maria madre a christo tabernacolo
 Comincia lo imperadore con gaudio
 & dice a setui chosi.

Dilecti baron mie famosi & saggi
 reputation forteza del mio regno
 colonna a mantenerlo che non caggi
 collbauer con la forza & con l'ingegno
 pensando della guerra & suo oltraggi
 & quantelle adio ingiusta & sdegno
 confitecto sono adouer far partita
 amor timore honor acio mincia
 Bisognami parlare in inghilterra
 fol per capitolar tranquilla pace
 doppo l'amore anchor lutil misera
 & ancho penso che usie capace
 se ben confideriam cagione di guerra

31. Frontispiciul volumului *Istoria teatrali italiana* de Luigi Riccoboni (1731)
32. Prima pagină din *Reprezentarea Stellei*. Milano, Biblioteca Trivulziana
33. Portretul lui Carlo Bertinazzi, zis «Carlin», ultimul Arlecchino ilustru de la «Comedia Italiană» din Paris
34. Portretul marelui Arlecchino, Giuseppe Domenico Biancolelli. Sec. al XVII-lea

35. Mister medieval reprezentat la Paris. Gravură după un tablou al lui D. Jec

36. Reprezentarea Misterelor. Gravură din secolul al XIX-lea

37. Exemplu de compartimente numite «luoghi deputati» într-o pictură din secolul al XIV-lea. Frescă a bisericii din Carpi

38. Schema Reprezentației Sacre organizată la Lucerna în 1583

39. Scenă din piesa *Celestina*. Ilustrații la ediția din Valencia (1514)

40. Gabriel Téllez, zis Tirso de Molina

41. Miguel Cervantes de Saavedra

42. Un teatru la Madrid. Gravură din sec. al XVII-lea

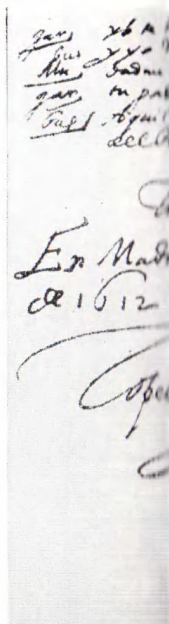

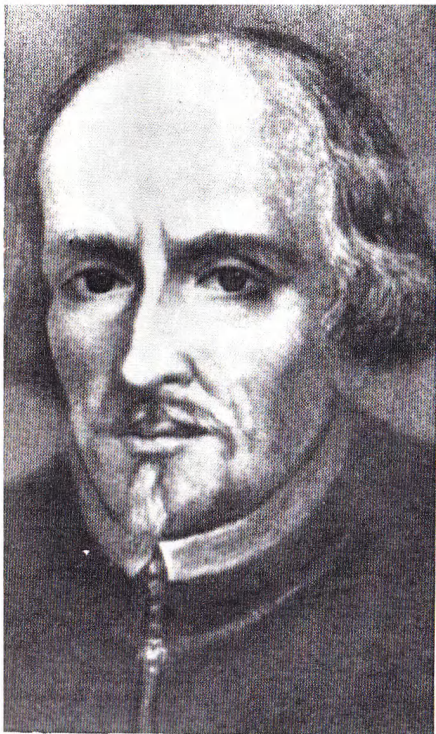
43. Felix Lope de Vega Carpio

44. *Fintina turmelor* de Lope de Vega, la București; în rolul Comandorului, George Vraca

45. Ultima pagină autografă din *Bastardo Mudarra* cu iscălitura lui Lope de Vega

46. Scenă din *Castiliana* de Lope de Vega. Teatrul Național «I. L. Caragiale», 1966 (Coca Andronescu și Ilinca Tomoroveanu)

SEGUNDA PARTE
DE LAS COMEDIAS DE DON PEDRO
CALDERON DE LA BARCA, CAVALLERO
DEL ABITO DE SAN TIAGO.

RECOGIDAS

Por don Ioseph Calderón de la Barca su hermano.

DIRIGIDAS

A Felipe Lopez de Oñate, Proveedor de la Casa Real de la
Reyna nuestra Señora, y de los Principes.

71. y

medio.

Año

1641.

CON PRIVILEGIO, EN MADRID.

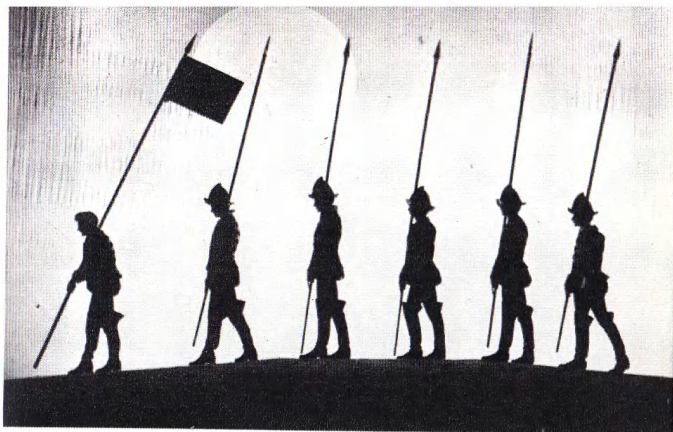
EN LA IMPRENTA DE CARLOS SANGHINO.

A cargo de Antonio de Vivero, mercader de libros, en la calle de Toledo.

Contra natura Infes de subuena estrella
el Thesoro celestial
que perdió la Sinagoga
halló la gentilidad
Todo es un Infes de subuena estrella
el Thesoro celestial
que perdió la Sinagoga
halló la gentilidad

Siquid dictum Contra fidem aut Conno mox
quasi non dictum et omnia sub connectione

Don Pedro Calderón
de la Barca

47. Pedro Calderon de la Barca
48. Frontispiciul ediției din 1641 a comediilor lui Calderón
49. Pagină din *Comoara ascunsă* cu semnătura autografă a lui Calderón
50. Moment dintr-un spectacol românesc cu *Judecătorul din Zalameea*, 1961
51. *Judecătorul din Zalameea* de Calderón de la Barca, pictură de E. Esteban

52. Dansul zinei cerului în spectacolul Nô:
Veșmîntul de fulgi

53. Mască japoneză
din sec. al XVII-lea.
Paris, Luvru

54. Mască japoneză a
«durerii calmate», sec.
al XVII-lea. Paris, Co-
lecția Vever

55. Mască japoneză a
lui Uwa, sec. al XVII-
lea. Paris, Colectia
Gonse

56—57. Cor tipic pentru reprezentația Nô

58. Frontispiciul volumului IV al pieselor lui Alexandre Hardy

59. Portretul lui Robert Garnier în ediția din 1585 a tragediilor sale

60. Pierre Corneille

61. Ilustrație de Gravelot la *Cidul* lui Corneille

62. Gérard Philipe în *Cidul* lui Corneille. Regia: Jean Vilar. Avignon, 1950

63. Ilustrație de Gravelot la *Mincinosul* lui Corneille

64. Gh. Storin în *Don Fernando* din *Cidul* de Corneille
Teatrul Național «I. L. Caragiale», 1959

65. Scenă din *Horace* de Corneille, la Comedia Franceză

66. Jean Racine

67. Ilustrație de V. Foulquier la *Andromaca* lui Racine

68. Ilustrație de J. de Sève la piesa *La Thébaïde* de Racine

69. Scenă din *Împrițnății* de Racine, București, 1957

70. Eduard de Max în rolul Nero din *Britannicus* de Racine, la Comedia Franceză

71. Jean Marais și Rénée Faure în *Britannicus* de Racine, 1952

72. Arsace în *Bérénice* de Racine. Gravură în culori de Le Vacher de Charnois. Torino, Biblioteca Civica

73. Scenă din *Bérénice* de Racine la Comedia Franceză

74. Ilustrație de V. Foulquier la piesa *Esther* de Racine

75. Ilustrație de J. de Sève la piesa *Bajazet* de Racine

76. Scenă din *Bajazet* de Racine la Comedia Franceză
(Thérèse Marney și Jean Marchat)

77. Actrița Champneslé în rolul titular din *Phèdre* de Racine

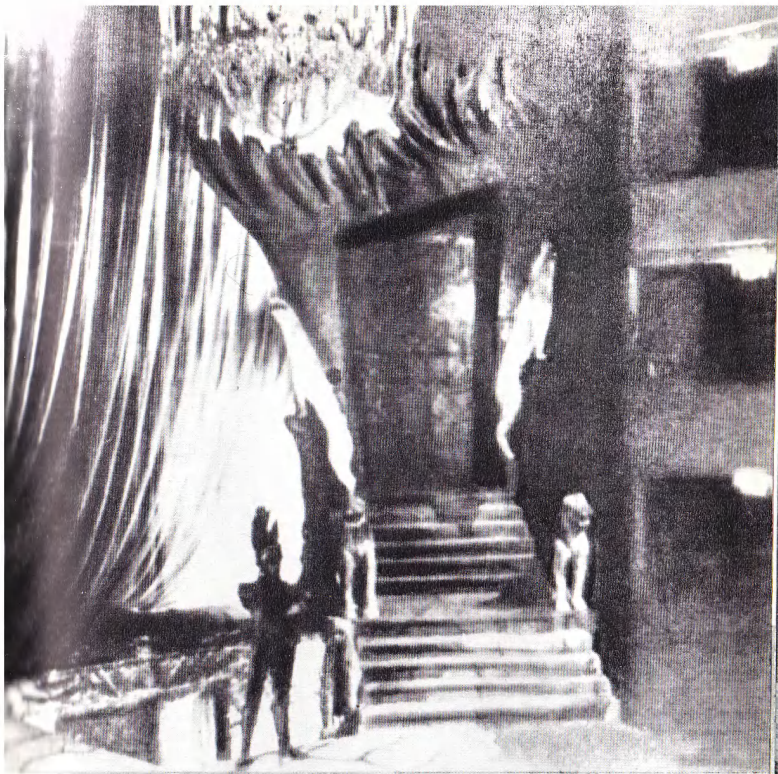
78. Celebra actriță Rachel în *Phèdre* de Racine

79. Scenă din *Oreste* de Alfieri în regia lui Visconti

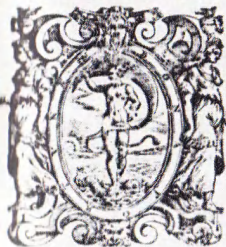
80. Frontispiciul piesei *Torrismondo* de Tasso (1587)

81. Vittorio Alfieri (Gravură de A. Sasso după un desen al lui G. B. Bosio)

IL RE
TORRISMONDO
 TRAGEDIA
 DEL SIG. TORQVATO
 TASSO.
 AL SERENISS. SIG.^{no}
Don Vincenzo Gonzaga
 Duca di Mantoua, & di Monferrato, &c.

Conficcin

IN BERGAMO, MDLXXXVII.
 Per Comano Penetra, et Compagnia.

82. Voltaire

83. Molière

84. Armande Béjart, soția
lui Molière

85. Ilustrație de Brissart
la *Impostorul* lui Molière

86. Louis Jovet și Made-
leine Ozeray în *Școala ne-
vestelor* de Molière

87—88. Monique Mélinand și
Jouvet în *Tartuffe* de Molière

89. Ion Finteșteanu în rolul
Tartuffe

90. *Tartuffe* de Molière. Co-
media Franceză, 1964

91. Scenă din *Tartuffe* de Mo-
lière la Comedia Franceză (în
dreapta J. Yonnel și L. Sei-
gner)

92. Gravură reprezentându-l pe Molière în costumul lui Sganarelle

93. Jovet într-o scenă din *Don Juan* de Molière

94. Ilustrație de Brissart la *Mizantropul* lui Molière

95. Ilustrație de Brissart la *Burghezul gentilom* de Molière

96. Scenă din *George Dandin* de Molière. Regia: R. Planchon. Compania dramatică franceză «Théâtre de la Cité de Villeurbaine», 1963

97. Charles Dullin în
Avarul lui Molière

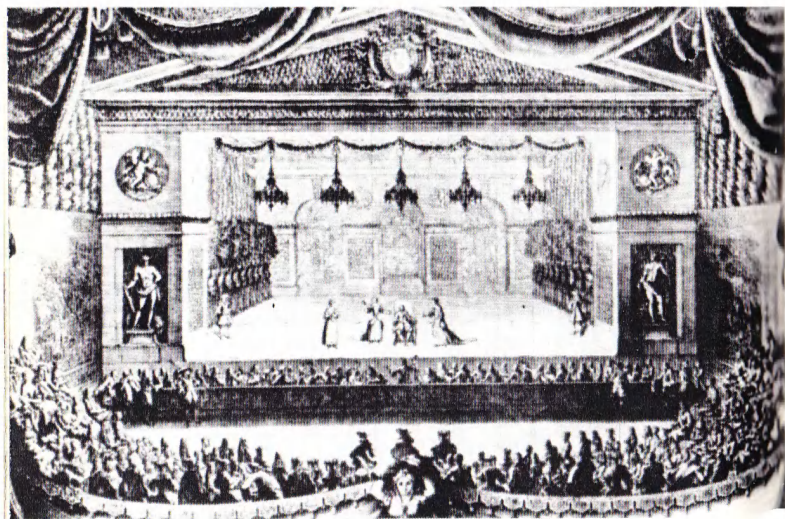
98. Constantin Ra-
madan în *Avarul lui*
Molière

99. Scenă din *Femeile*
savante de Molière la
Comedia Franceză, în
1914

100. Jean Louis Bar-
rault și Pierre Bertin
în *Vicleniile lui Scapin*
de Molière

101. Reprezentația piesei *Bolnavul închipuit* în grădinile de la Versailles gravură din 1676. Paris Muzeul Carnavalet

102. *Bolnavul închipuit* de Molière la Teatrul Național «I. L. Caragiale», 1962. Interpretează: Alexandru Giugaru și Carmen Stănescu

103. *Marivaux*. Gravură de Ingouf după un original de Saint-Aubin

104. Madeleine Renaud și Jean Desailly în *Jocul dragostei și-al întâmplării* de Marivaux

105. Pictură de Van Loo, reprezentînd-o pe Sylvia, celebra interpretă a comediilor lui Marivaux

106. Scenă din *Falsele confidențe* de Marivaux la Teatrul Marigny (Madeleine Renaud și Jean Desailly)

107. Denis Diderot. Gravură de B. L. Henriquez

108. *Nepotul lui Rameau* de Diderot, la Teatrul «Lucia Sturdza Bulandra», stagiunea 1968/69

109. Desen de E. Bayard pentru personajul Rosinei din *Bărbierul din Sevilla* de Beaumarchais (1871)

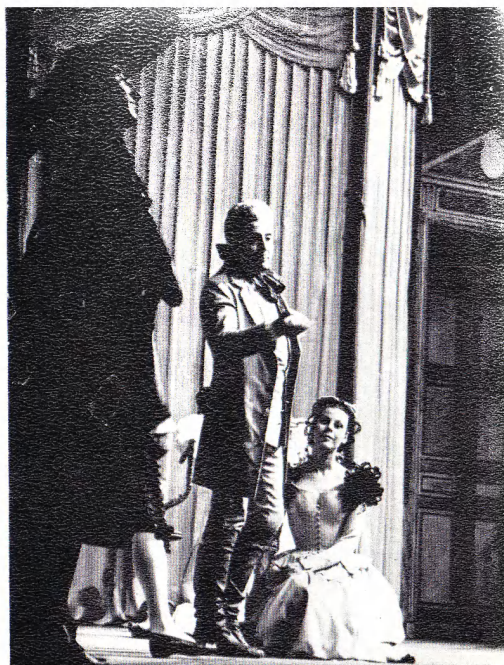
110. Desen de E. Bayard pentru personajul lui don Basilio din *Bărbierul din Sevilla* de Beaumarchais 1871

111. Beaumarchais, gravură de Rados, sec. al XVIII-lea

112. *Nunta lui Figaro* de Beaumarchais, la «Théâtre de France»

113. *Nunta lui Figaro* de Beaumarchais, Teatrul Armatei, București 1955

114. Gotthold Ephraim
Lessing

115. Agnes Sorina în *Minna Von Barnhelm* de Lessing, la Deutsche Theater din Berlin

116. Portretul lui Carlo Goldoni cu maimuța, care simbolizează, poate, comedia. Gravură anonimă publicată în septembrie, 1750 în vol. I al *Comediilor* editate de Bettinelli

117. Manuscris autograf al operei *Giustino* de Goldoni. Veneția, Casa Goldoni

Tu La conosco, signor.
 Trovati al campo.
 Tu Nel German nelle feste e da dinanzi.
 Tu odi, niuno ti ascolta, potti promettere
 Tu Virgilian, del mio signore in nome
 oio, gamma, ratori, a se d'onore
 Ogo tu sai, gredi sublimi, e quanto
 chieder cause soguai, a solo avvegno,
 che tu cuffania regista, e in mio potere
 per faria vero. La ventura non
 opportuna cosa. La oro fra d'ugno
 distribiva a' tuoi compagni, io quanto
 chiedevai ne davo. Vedi, questa
 cosa la tua fortuna. Virgiliano
 del Greco soglio saliva, tu allora
 il nato avrai con la Borgella illustre
 e averla fatto imperatrice, e in Grecia

Non sovanvi di te l' uom più felice
 (in Segreto ha asse)
 Tu taci? Non t' affidi,
 e quanto l'azzardo?
 Tu: Io non gaudere,
 che privilegii maggiori ho regnati.
 Ma, perdona, signor, chi m'assicura,
 che Virgilian cio' Romi, e che per ogni
 nome l'alta neve, ha ingombrati!
 Tu Non ordi al labbu mio?
 Tu: Sono conosciuti
 il core del tuo Re.
 Tu: La Virgiliano
 a' Tugolosi, il tremanti?
 Tu: allora
 face gli profetici.

ATTO SECONDO

SCENA PRIMA.

Camera in casa di Pantalone.

Orazio, e Flaminio.

V Enite, che ora non c'è nessuno.
Ora. Io so, che vostro padre è andato al
 ni; ma vostro fratello dov'è?
Flz. Mio fratello è andato, non mi ricordo
 se non torna a casa, non vi è permesso
 gi qui.
Ora. Bravissimo. E se ritorna a casa?

118. Ilustrație la comedia *Tată de familie* de Goldoni în ediția Pasquali, 1761

119. Pagină din comedia *Impostorul* de Goldoni, în ediția Zatta, 1793

120. *Slugă la doi stăpîni* de Goldoni. Reprezentație dată de Piccolo Teatro din Milano la București, în 1960

121. Marcello Moretti în *Slugă la doi stăpîni* de Goldoni. Piccolo Teatro din Milano.

122. Marcello Moretti în rolul Arlecchino soldat din piesa *L'Amante militare* de Goldoni. Piccolo Teatro din Milano

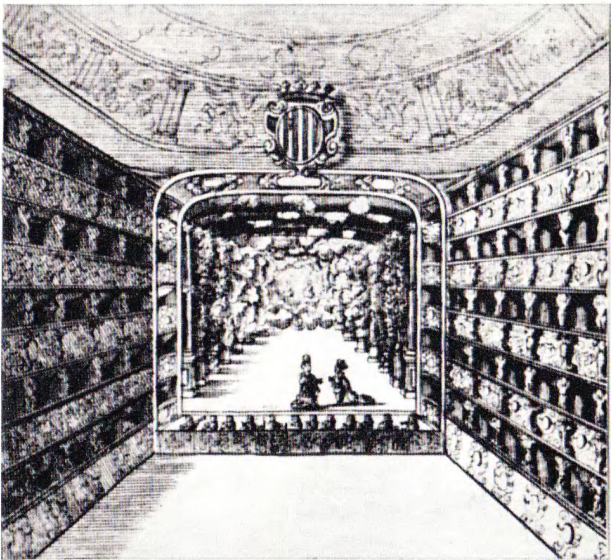

123. Scenă din *Bădăranii* de Goldoni în interpretarea actorilor Eugenia Popovici, Cella Dima, Alexandru Giugaru. Teatrul Național «I. L. Caragiale», 1958

124. Marcello Mastroianni, Paolo Stoppa și Gianrico Tedeschi în *Hangița* de Goldoni, în regia lui Luchino Visconti

125. Carlo Gozzi

126. Interiorul teatrului Grimani din Veneția. Gravură de Coronelli. Veneția. Biblioteca Correr

127. Actor în rolul unui fete care dansează. Stampă de Okumura Masanobu (cca 1715)

128. Actori Kabuki într-o stampă de Torii Kiyonobu (cca 1700)

129. Actori în rolul unei perechi de îndrăgostiți. Stampă de Torii Kiyomitsu (cca 1765)

130. Trei actori. Stampă de Katsukawa Shunkō (cca 1784)

131. Actorul Onoe Kikujorō în rol de curtean dansind. Stampă de Kiyomasu II (cca 1745)

132. Actorul Sanojo Kantarō în rolul unei vânzătoare de ceai. Stampă de Nishimura Shigenaga (cca 1725)

133. Actorii Kumajū Hangorōși Ichikawa Yawazō. Stampă de Toshūhai Sharaku (cca 1794)